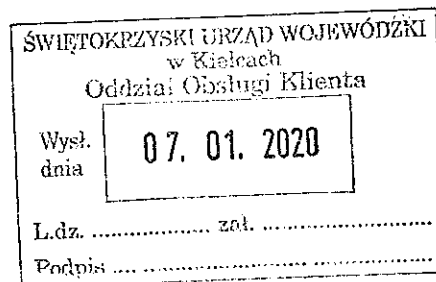

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

PSZ.V.431.18.2019

Kielce, dnia 2 stycznia 2020 r.

Pani
Marta Kumięga
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Zawichoście

Zespół Kontrolny Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach przeprowadził w dniach 6 – 8 listopada 2019 roku kontrolę kompleksową w kierowanej przez Panią jednostce. Przedmiotem kontroli była struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr oraz ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

Czynnościami kontrolnymi objęto okres od 1 stycznia 2019 roku do dnia kontroli.

W trakcie przeprowadzonej kontroli kompleksowej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Zawichoście ustalono, że pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”, zasiłku celowego, specjalnego zasiłku celowego oraz usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi przyznawano celowo i zasadnie.

Warunki lokalowe kontrolowanego Ośrodka są dobre, klienci posiadają możliwość przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Kierownik i pracownicy socjalni posiadają odpowiednie kwalifikacje i staż pracy wymagane na zajmowanych stanowiskach pracy.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, gdyż na jednego pracownika

niepodległa

socjalnego przypadku 1 470 mieszkańców, a w jednostce zatrudnionych jest nie mniej niż 3 pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy.

Osoba świadcząca specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi posiada odpowiednie wykształcenie, wymagane zgodnie z rozporządzeniem w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych, natomiast nie posiada przeszkolenia w zakresie umiejętności kształtowania motywacji do akceptowanych przez otoczenie zachowań, kształtowania nawyków celowej aktywności oraz prowadzenia treningów zachowań społecznych.

W aktach znajdują się m.in. aktualne zaświadczenia z PUP, zakładów pracy o wysokości dochodów, odcinki rent i emerytur, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, kserokopie decyzji wydawanych w zakresie zasiłków rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zaświadczenia lekarskie, oświadczenia klientów, faktury za zakupione lekarstwa.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych odnotowano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej oraz upoważnienie Kierownika lub upoważnionego pracownika do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej. Wyjątek stanowiły decyzje wydawane w zakresie Programu dożywiania oraz część decyzji na usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w których zespół kontrolny w podstawie prawnej odnotował brak rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, a także decyzje na pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych, w których ustawa o pomocy społecznej widniała z błędnie podanym publikatorem, a kodeks postępowania administracyjnego w tych decyzjach przywołano bez daty wydania aktu i jego publikatora.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

Nadmienić należy, że w zasiłkach stałych informacja o ubezpieczeniu zdrowotnym była przekazywana klientom w formie decyzji administracyjnej. Jest to niezgodne, ponieważ składka zdrowotna nie stanowi elementu rozstrzygającego sprawę i nie powinna być ona przyznawana decyzją administracyjną. Informacja o objęciu klienta składką ubezpieczeniową, powinna być przesłana osobom zainteresowanym oddzielnym pismem.

W postanowieniu decyzji przyznających wszystkie formy pomocy podawano sposób i termin wypłaty świadczeń.

W postanowieniu decyzji, wydawanych na zasiłki okresowe nie wskazywano powodu przyznania świadczenia.

Ponadto w podstawie prawnej decyzji wydanych na posiłek w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” niezasadnie przywołano art 39 ustawy o pomocy społecznej, brak było natomiast art. 48 tej ustawy. W decyzjach na zasiłki celowe z Programu prawidłowo wymieniono art. 39 ustawy o pomocy społecznej.

W postanowieniu decyzji przyznającej posiłek zespół kontrolny nie odnotował informacji, w które dni będzie świadczona pomoc w tym zakresie.

W postanowieniu decyzji wydawanych na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi odnotowano brak uszczegółowienia ilości godzin usług w poszczególnych dniach tygodnia, nie podano także zakresu usług i kto będzie ich realizatorem.

Pozytywnym jest fakt, że w placówkach oświatowych na terenie Miasta i Gminy Zawichost dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami Programu „Posiłek w szkole i w domu”.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że sprawdzonym decyzjom, realizowanym przed terminem ich uprawomocnienia, nadawano rygor natychmiastowej wykonalności. Części decyzji nadano prawidłowo rygor natychmiastowej wykonalności, przytaczając go w podstawie prawnej, w uzasadnieniu i pouczeniu, natomiast w decyzjach dotyczących zasiłków okresowych, z wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” oraz wydawanych na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi art. 108 k.p.a. przywoływano tylko w podstawie prawnej lub w uzasadnieniu.

Zespół kontrolny odnotował, że w części skontrolowanych decyzji administracyjnych, wydanych w zakresie pomocy społecznej, widniała pieczęć nagłówkowa Burmistrza Zawichostu. Organem właściwym do wydawania decyzji administracyjnych z zakresu pomocy społecznej jest ośrodek pomocy społecznej. Zgodnie z art. 110 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej wójt, burmistrz, prezydent udziela kierownikowi upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych z zakresu pomocy społecznej.

Stwierdzić należy, że Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawichoście nie realizuje pomocy w formie usług opiekuńczych. Z wyjaśnień Kierownika wynika, że do dnia kontroli nie wpłynął żaden wniosek o pomoc w formie usług opiekuńczych.

W pouczeniach decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz informowano klienta o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a., mówiącego o tym,

niepodległa

że w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję, a z dniem doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że OPS w kontrolowanym okresie nie wykorzystywał kontraktu socjalnego jako instrumentu pracy socjalnej - do dnia kontroli zawarto tylko 1 kontrakt.

Działając w oparciu o § 17 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r., Nr 61, poz. 543 ze zm.) w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami i uchybieniami wydaje się następujące zalecenia:

1. Osoba świadcząca specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi powinna uzupełnić kwalifikacje o przeszkolenie w zakresie umiejętności kształtowania motywacji do akceptowanych przez otoczenie zachowań, kształtowania nawyków celowej aktywności oraz prowadzenia treningów zachowań społecznych, wymagane zgodnie z rozporządzeniem w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.
2. W podstawie prawnej wszystkich decyzji administracyjnych, wydawanych w zakresie pomocy społecznej przywoływać rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.
3. W podstawie prawnej wydawanych decyzji administracyjnych przywoływać akty prawne z aktualnie obowiązującymi publikatorami oraz datami wydania.
4. W zasiłkach stałych, o objęciu składką zdrowotną informować klienta odrębnym pismem, a nie wydawać w tym zakresie oddzielnej decyzji administracyjnej.
5. W sentencji decyzji wydawanych na zasiłki okresowe podawać powód przyznania wsparcia (art. 38 ustawy o pomocy społecznej).
6. W podstawie prawnej decyzji administracyjnych wydawanych na posiłki w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” zamiast art. 39 ustawy o pomocy społecznej, stanowiącego o zasiłku celowym stosować art. 48 tej ustawy, w którym mowa jest o posiłku.
7. W postanowieniu decyzji administracyjnych na posiłki wpisywać informację, w które dni świadczona będzie pomoc w tym zakresie.

niepodległa

8. W decyzjach wydawanych na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi określać liczbę godzin usług w konkretnych dniach tygodnia, zakres usług oraz ich realizatora.
9. W decyzjach, w których dzień ich realizacji przypada przed dniem uprawomocnienia, stosować rygor natychmiastowej wykonalności, wpisując w podstawie prawnej art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w postanowieniu decyzji informując klienta, że decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności, a w uzasadnieniu dokumentu stosując zapis, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.
10. W decyzjach administracyjnych wydawanych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy stosować pieczęć nagłóvkową jednostki upoważnionej.
11. Rozeznać potrzeby na terenie gminy w zakresie usług opiekuńczych oraz zapewnić ich realizację w przypadku stwierdzenia zapotrzebowania na tę formę wsparcia.
12. Wykorzystywać kontrakt socjalny jako jeden z głównych instrumentów pracy socjalnej.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.) Kierownik jednostki kontrolowanej może w terminie 7 dni od otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń, Kierownik jednostki powinien powiadomić Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach o sposobie wykonania zaleceń w terminie 30 dni od ich otrzymania.

*Wz
ok
Strzałka*

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
Kilodejczyk
Janina Miłota-Jężyk
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia

niepodlega